

Inflatiecijfers volksverlakkerij

In het Financiële Dagblad van afgelopen zaterdag stond een heel groot verhaal over het feit dat de Europese Centrale Bank zich achtervolgd voelt door de euroinflatie. Burgers voelen dat er meer inflatie is (geweest) dan er, zo zeggen de autoriteiten, in werkelijkheid is op basis van de officiële inflatiecijfers. De autoriteiten proberen ons in het ootje te nemen. Op de vele reacties op mijn column over China reageer ik morgen. Dat wordt even te veel vandaag.

Wij burgers worden flink in het ootje genomen door inflatiecijfers. Deze zijn al jaren in werkelijkheid veel hoger dan die paar procent die het CBS of ECB naar buiten brengt, ook al wordt dat natuurlijk in alle toonaarden door de monetaire autoriteiten ontkend. Tot dusver zijn bijvoorbeeld nooit goed meegenomen:

- De gestegen pensioenpremies van werknemers die toevallig verplicht pensioenverzekerd zijn bij een bedrijfspensioenfonds dat slecht heeft gepresteerd (het gaat hier overigens over een aanzienlijk deel van de beroepsbevolking);
- De sterk toegenomen gemeentelijke lasten;
- De steeds hogere studiekosten;
- De sterk gestegen huizenprijzen en huren;
- De sterk gestegen ziektekostenpremies.

Recent besloot de CBS de ziektekosten wel te gaan meenemen (hè, hè, eindelijk). Dat deed zij voorheen niet, omdat niet iedere Nederlander een eigen ziekteverzekering afsloot, zo was voorheen de officiële verklaring. De sterk gestegen woonlasten worden bijvoorbeeld wel nog steeds onvoldoende meegenomen in de inflatiecijfers. Tegenwoordig is een gemiddeld jong gezin 25-35% van de inkomsten kwijt aan woonlasten. In de inflatiecijfers worden woonlasten niet naar die juiste rato meegenomen. Studiekosten van bijvoorbeeld het hoger onderwijs? Nee, die worden niet meegenomen, omdat niet iedere Nederlander gaat studeren. Ja, en zo kan ik nog wel even doorgaan.

Het mooiste voorbeeld vind ik nog hoe zaken als een computer of een auto in de berekening van inflatie wordt meegenomen. De CBS neemt bijvoorbeeld een VW Golf van een bepaalde kwaliteit uit een bepaald jaar mee. Die Golf is natuurlijk nu helemaal niet meer te krijgen. Immers door de voortschrijdende techniek zijn er in de loop der jaren allerlei snufjes als airbags en achterrautwissers toegevoegd. Het CBS corrigeert de huidige prijs van de Golf dan; die nieuwe dingen die nu standaard in de auto zitten, worden dan buiten de berekening gelaten, waardoor de auto in de cijfers eigenlijk steeds goedkoper wordt. Maar wie zegt nu tegen de garage: 'sloop die zaken er maar uit; ik wil de CBS Golf?'

Mijn punt is dat de overheid er niet bij gebaat is de inflatiecijfers zo getrouw mogelijk weer te geven. Dat creëert namelijk onrust en zou duidelijk maken dat onder de kabinetten van de laatste decennia er veel meer verarming heeft plaatsgevonden dan de meeste mensen zich realiseren. Bovendien leiden hogere inflatiecijfers tot meer loonstijgingen, bijvoorbeeld bij de ambtenaren. Hogere inflatiecijfers zijn voor de overheid dus een budgettaire probleem. Vanwege dit eigenbelang is het uiterst merkwaardig dat de monetaire autoriteiten zelf inflatiecijfers bepalen. Staat er nu niemand in dit land op om te zeggen dat ze eigenlijk moeten worden berekend door een onafhankelijk instituut, waarin wijze mannen en vrouwen plaatsnemen, die alle belangen uit de maatschappij vertegenwoordigen?

Prof. Smalhout en de gevoelsinflatie

In De Telegraaf van zaterdag 13 januari dit jaar schreef prof. dr. B. Smalhout een leuke column die begon over de euro en die eindigde met de inflatie. Ik heb deze column bewaard, omdat hij meesterlijk was. Volgens Smalhout is de euro het volk opgedrongen: 'In een land waar bij wijze van spreken over de verplaatsing van een boom al een debat wordt gevoerd, is de euro nooit ter discussie gesteld'. Politici hebben het als hun speeltje, hun dogma beschouwd, waar niet met 'het gewone volk' over hoefde te worden gediscussieerd.

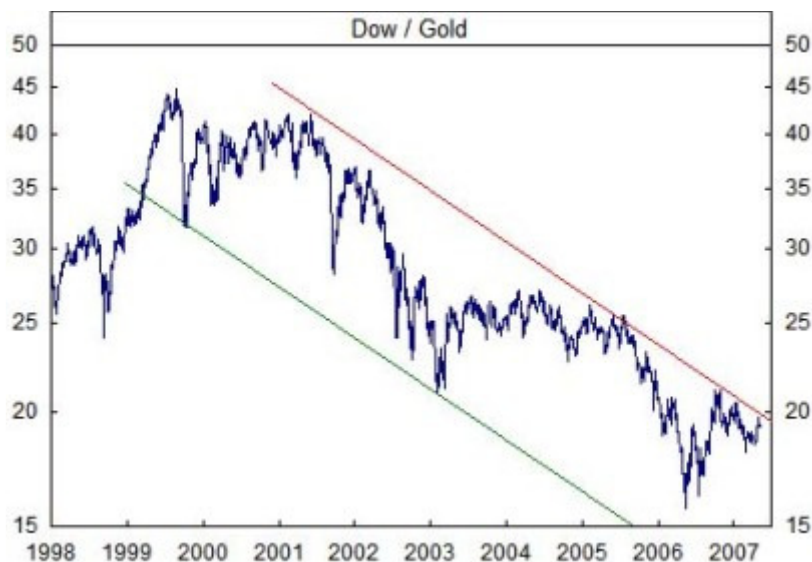
Op zich ben ik geen tegenstander van de euro, maar ik ben het wel met de analyse van Smalhout eens. Het Franse en Nederlandse 'nee' tegen de grondwet is vooral een 'nee' tegen de hoogmoedigheid van de politiek. Maar dit even terzijde. Nou die inflatie. Ik quote het laatste stukje van Smalhout's column hierover, omdat ik het zelf niet beter had kunnen verwoorden.

'Daarvoor (lees: de inflatie zoals de burgers die ervaren) hebben ze (lees: de politici) een gloednieuw begrip bedacht: 'gevoelsinflatie'. Dat is inflatie die er volgens hen niet is, maar die alleen bestaat in het gevoel van het, in hun ogen, stomme klootjesvolk. Die mentaliteit doet denken aan de politieke dogma's van de vroegere communistische Sovjet-Unie. Wat vervelend was, bestond daar niet.....Als u boodschappen doet en u denkt dat u weer veel geld kwijt bent, dan weet u dat dit absoluut niet waar is. U lijdt volgens de financiële dokter Wellink, alleen maar aan gevoelsinflatie.'

Inflatie uit zich wel degelijk

Maar hoe de cijfers ook gemanipuleerd worden, inflatie vindt zijn weg toch wel. De laatste jaren is namelijk alles dat fysieke waarde heeft sterk in prijs gestegen, denk aan huizen en edelmetalen. Of anders geformuleerd, alles wat niet fysiek is en in papieren geld wordt uitgedrukt, is sterk in waarde gedaald, ook al zijn de koersen gestegen. Het is slechts een optische illusie!

Een plaatje zegt hier even meer dan duizend woorden. Kijk naar de onderstaande grafiek waar de Dow Jones Index wordt uitgedrukt in termen van goud. Dan is de Dow Jones helemaal niet gestegen. Sterker nog, het bevindt zich in een sterke neerwaartse trend. Vergelijkbare plaatjes kun je maken met andere financiële waarden in termen van edelmetalen of vastgoed.

Harry Geels is directeur Research en partner bij INMAXXA met kantoren in Maastricht en Dronten (www.inmaxxa-research.nl). Daarnaast is hij uitvoerend hoofdredacteur van Technische en Kwantitatieve Analyse (TKA). De informatie in deze opinie is niet bedoeld als individueel beleggingsadvies of als aanbeveling tot het doen van bepaalde beleggingen. De standpunten en vooruitzichten van Geels geven zijn mening weer in zijn hoedanigheid als directeur Research.

De Telegraaf d.d. 24 mei 2007